For Freedom and Justice...

AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN HOME

AMERICAN SPIRIT
FOREIGN IN LANGUAGE ONLY

National and International Circulation

SLOVENIAN MORNING NEWSPAPER

NO. 186 — CLEVELAND OHIO, WEDNESDAY MORNING, SEPTEMBER 28, 1966 — STEV. LXIV — VOL. LXIV

Valentine Kalan 1-13-7
654 W. 161 St.
New York, N.Y. 10032

Nobene pravne osnove

Zastopnik Južno-afriške unije je dejal glavni skupščini Združenih narodov, da nima nobene pravne osnove za vmešavanje v položaj Jugozahodne Afrike.

ZDRUŽENI NARODI, N.Y.— Zastopnik Južno-afriške unije D.P. De Villiers je odgovoril azijsko-afriškemu bloku držav, ki je predložil posebno resolucijo, v kateri predlaga, naj Združeni narodi vzamejo Južnoafriški uniji upravo Jugozahodne Afrike, nekdanje nemške kolonije, ki jo je Društvo narodov izročilo v upravo Južno-afriški uniji po prvi svetovni vojni.

De Villiers je izjavil, da se Južna Afrika drži točno pogojev in predpisov, ki so bili določeni ob prevzemu uprave te bivše nemške kolonije. Abesinija in Liberija, ki sta bili članici Društva narodov, sta vložili pred Mednarodnim sodiščem tožbo, češ da Južna Afrika krši pogoje in določila, ker vzdržuje v Jugozahodni Afriki ločitev ras, kar je v nasprotju z načeli Združenih narodov. Mednarodno sodišče je po šestih letih letošnje poletje odločilo z enim glasom večine, da Abesinija in Liberija nista upravičeni kot posamezni državi prijemati Južno Afriko zaradi upravljanja Jugozahodne Afrike, ki jo ji je izročilo Društvo narodov.

Ta odločitev Mednarodnega sodišča v Haagu je hudo razburila afriške države. Te upajo sedaj s podporo azijskih držav in komunističnega bloka na sprejem resolucije, ki naj bi mimo odločitve Mednarodnega sodišča razveljavila Južni Afriki mandat, ki ga je ta dobila od Društva narodov.

Zastopnik Južno-afriške unije je glavni skupščini izjavil mirno, da ta nima za to nobene pravne osnove in nakazal naravnost, da njegova država nobene take odločitve v ZN ne bo upoštevala. Kaj bo Južna Afrika v slučaju, da ZN res odobre z dvetretjinsko večino omenjeno resolucijo, storila, je kljub temu še odprto vprašanje. Svetovno javno mnenje jo utegne prisiliti, da bo upoštevala "človeške pravice", pa naj obstoji za to tudi kaka "pravna osnova" ali ne.

Prihodnje leto na obisk Jugoslavije brez vize?

BELGRAD, SFRJ. — Po vladnih vesteh bo parlamentu predložen predlog za ukinitev vseh viz za vse tuje obiskovalce tekom leta 1967, ko bodo slavili "leto mednarodnega turizma".

V okviru tega predloga bodo lahko tudi vsi Jugoslovani s potnimi listi potovali iz države brez vsake izstopne vize.

V kolikor ne bodo tekom tega časa sklenjeni dogovori s katero od držav o odpravi viz, bodo te leta 1968 zopet uvedene. Doslej ima Jugoslavija dogovore o ukinitvi viz z 19 državami, trenutno pa razpravlja o tem še s 6 državami.

Vremenski prerok pravi:

Delno oblačno in hladnejše. Najvišja temperatura 60.

Novi grobovi

Frank Trebec

Včeraj je umrl na svojem domu na 304 E. 222 St. Frank Trebec, rojen v Sežani pri Trstu, od koder je prišel v Ameriko leta 1923, mož Mollie, roj. Jakus, oče Franka, dvakrat stari oče, brat Josepha, pok. Ludwiga, Marije Skrinjar, Eme Fabris, Vide Kobal (zadnje tri v Sežani), Kati Gorup in Daniele Maver (Opčine nad Trstom). Pokojni je bil član Društva Lipa št. 129 SNPJ. Pogreb bo iz Grdinovega pogrebnega zavoda na Lake Shore Blvd. v petek ob 8.15 v cerkev sv. Kristine ob devetih, nato na All Souls pokopališče.

Ana Merhar

Včeraj zjutraj je na svojem domu na 15922 Lake Rd. nenadoma umrla Ana Merhar, roj. Zaviršek. Zapustila je moža Charlesa st., sinove prof. Charlesa ml., dr. Edwarda in Williama, več vnukov in vnukinj in sestro Frances Perencevich. Bila je članica društva Sv. Marije Magdalene št. 162 KSKJ. Na mrtvaški oder bo položena nocoj ob sedmih v Corriganovem pogrebnem zavodu na 14808 Lorain Ave. Pogreb bo v petek ob 9. uri dopoldne v St. James Church v Lakewoodu in nato na pokopališče Sv. Križa.

Mary Cekuta

Včeraj zjutraj ob 8:30 je umrla 85 let stara Mrs. Mary Cekuta s 36 Smithsonian St. v Girardu, Ohio. Zapušča sinove Josepha Jr., Williama in Edwarda, hčere Mrs. Mary Kristin, Mrs. John W. Cooper (Hawaii), Mrs. John Winfield (Oil City, Pa.) in Sophio Cekuta, 9 vnukov in 5 pravnukov. Pokojna je bila članica Oltarnega društva cerkve St. Rose, Društva Bistrica št. 42 SDZ, A.B.Z., in Slovenske ženske zveze št. 55. Pogreb bo v petek zjutraj iz Blackstone pogreb. zavoda na Churchill Rd., v St. Rose cerkev, nato na pokopališče Calvary v Youngstownu, Ohio.

Tudi Indonezijec obiskal Jugoslavijo

BELGRAD, SFRJ. — Pretekli teden je bil na uradnem obisku v Jugoslaviji poleg glavnega tajnika Sovjetske Komunistične partije L. Brežnjeva tudi zunanji minister Indonezije Malik. V glavnem se je razgovarjal z zunanjim ministrom Nikežičem, sprejet pa je bil tudi pri Titu, ki je bil nekdaj velik prijatelj predsednika Sukarna.

Cilj Malikovega obiska je bil obnoviti stare vezi in Indonezijo zopet trdnejše vključiti v nevtralni blok, ki ga je Sukarno lani dejansko zapustil, ko se je povezal z rdečo Kitajsko.

Od Kongresa se letos poslovi 36 politikov

Poleg 24 demokratov in 12 republikancev, za katere je že gotovo, da jih po Novem letu ne bo več v Kongresu, se jih nemara ne bo vrnilo še kakih 30-40.

WASHINGTON, D.C. — Samo še v državah Havaji in Georgia bodo ta teden primarne volitve, kjer pa verjetno ne bo propadel noben politik, ki sedi v Kongresu. Zato lahko mirno rečemo, da je že znano število tistih kongresnikov in senatorjev, ki jih prihodnje leto ne bo več na Kapitolu. Vseh skupaj je 36, 30 kongresnikov in 6 senatorjev. Zakaj jih je ne bo? Nekateri so propadli pri primarnih volitvah, nekateri nočejo več kandidirati, nekateri pa hočejo priti na druga voljena mesta itd.

Iz Kongresa bo odšlo 24 demokrav in 12 republikancev. Med kongresniki je tudi par vidnih politikov kot na primer demokratski kongresnik Smith in republikanski Martin Jr., ki sta oba igrala veliko vlogo, ne ravno zmeraj v korist plodnemu kongresnemu delu. Bela hiša jih prav gotovo ne bo pogrešala. Odšlo bo iz Kongresa tudi nekaj politikov, ki so tam sedeli po 20-30 let, pa jim ni bilo dano, da bi se uveljavili v naši javnosti, akoravno so za kongresno delo veliko pomenili.

Računati pa moramo, da se ne bo vrnilo tudi 30-40 kongresnikov in senatorjev, ki bodo pri volitvah propadli. Tako se bo ponovila stara slika: v novi Kongres bo prišlo nekaj manj kot 100 novih obrazov. To bi dovoljevalo sklep, da se naš Kongres precej hitro obnavlja, povprečno vsakih 5 let. To pa drži samo številčno. Po pomembnosti se pa obnova ne vrši tako hitro. Tisti kongresniki in senatorji, ki igrajo vodilne vloge, pa navadno zapuščajo Kongres šele po 15-30 letih, ako jih preje ne pobere smrt ali bolezen.

Jajca donosnejša

St. PAUL, Minn. — Jajca prinesejo rejcu perutnine dvakrat več dohodkov kot prodaja perutnine za meso.

Ohajski volivci se ne dajo predramiti

CLEVELAND, O. — Nenavadno zgodaj sta obe stranki začeli volivno propagando v naši državi. Bolj glasni so bili demokratje, kar ni bilo težko, ker so vladna stranka v Washingtonu. Zato sta lahko tako predsednik Johnson kot podpredsednik Humphrey opravljala agitacijsko delo v ohajskih volivnih okrajih. Za njihove shode in govore je bilo nekaj interesa, ne bi pa mogli reči, da preveč.

Dosegla sta vsaj to, da se volivci zanimajo več za kandidate, ki bi radi prišli v Washington, kot za kandidate, ki v svoji skromnosti škilijo samo v Columbus. Seveda pričakujejo od kandidatov, kaj mislijo o Vietnamu, o draginji, o črnskih demonstracijah. Vse drugo jih pa za sedaj ne zanima več.

Na republikanski strani vodita agitacijo podpredsednik Nixon in guverner Rhodes. Zaenkrat nimata več sreče kot njihovi demokratski tekmeci. Čisto na svojo roko pa agitira Robert Kennedy, ki se nekam izogiba javnim stikom z vodilnimi demokrati, ki ne držijo z njim.

Sporazum med iraško vlado in Kurdi zopet propadel

BAGDAD, Irak. — Kot smo poročali, je pred meseci bivši ministrski predsednik dr. Bazzaz sklenil s kurdskimi uporniki nov sporazum, ki so kurdski uporniki izjemoma vanj tudi verjeli, ker so smatrali dr. Bazzaza za resnega in odkritega modernega politika. V juniju je pa moral dr. Bazzaz na pritisk vojaških krogov odstopiti.

Vlado je prevzel in sestavil general Talib, ki mu pa Kurdi nič ne zaupajo. Zato so pretrgali demobilizacijo svojih čet in se utrdili v svojih gorskih postojankah. Pravijo, da bodo dali novi vladi mir tja do novega leta. Ako bodo pa preje napadeni, se bodo krepko postavili v bran. "Kurdsko vprašanje" se je torej vrnilo v isto stanje, kot je bilo v njem že od dneva samostojnosti iraške države.

Rusk bo zaenkrat ostal

WASHINGTON, D.C. — Vesti z okolice državnega tajnika Deana Ruska trdijo, da je ta odločen ostati na svojem mestu do konca sedanje predsedniške dobe L.B. Johnsona, da pa ne bo sodeloval v novi administraciji, če bo Johnson znova izvoljen.

NAPETOST V EVROPI JE MANJŠA, TODA NI PREŠLA

Tekom svojih dvodnevnih razgovorov sta predsednik ZDA L. B. Johnson in zahodnonemški kancler dr. L. Erhard prišla do zaključka, da je napetost v Evropi sicer manjša, da pa je osnovna nevarnost ostala in je zato NATO še vedno potrebna za ohranjevanje miru in svobode.

WASHINGTON, D.C. — Ob koncu dvodnevnih razgovorov tekom obiska nemškega kanclerja dr. L. Erharda v Združenih državah izdani komunike pravi, da sta prišla dr. L. Erhard in L. B. Johnson do zaključka, da je potrebna nova precena strateškega položaja v Evropi. Vanjo bodo vključene tudi težave zunanje plačilne bilance, ki jih imata v tej zvezi Amerika in Anglija. Nevarnost sovjetskega pohoda proti Atlantiku se je zmanjšala, s tem je popustila napetost v svobodnem delu Evrope, vendar nevarnost ni minila, zato ni minila tudi potreba po NATO, pravi skupno poročilo ob zaključku razgovorov dr. L. Erharda in L. B. Johnsona ter njunih sodelavcev.

Dr. Ludwig Erhard je priletel v Washington v nedeljo v spremstvu zunanjega ministra Schroederja in obrambnega ministra Von Hassela. Razgovori so se uradno začeli v ponedeljek in so bili končani včeraj. Zaključno poročilo je dobilo končno obliko šele na poletu na ogled ameriških naprav za raziskavanje vesolja na Cape Kennedy, kamor je povabil predsednik L. B. Johnson svojega nemškega gosta, kanclerja dr. L. Erharda. Ogled je trajal celi dve uri in pol. Erhard je imel priložnost ogledati si tudi raketo Saturn V., s katero bodo ameriški astronavti že prihodnje leto začeli poskusne lete v vesoljstvo kot pripravo za izlet na Luno.

Poročilo o razgovorih poudarja, kot omenjeno, da potreba po NATO še vedno obstoji, da pa je celoten vojaško-strategični položaj v Evropi potreben nove proučitve, pri kateri pa naj bi poleg Amerike in Nemčije bistvene sodelovala tudi Anglija. Kancler je v menu Zahodne Nemčije obljubil, da bo ta skušala izvršiti svoje obveznost v pogledu nakupa orožja v Združenih državah za 675 milijonov dolarjev na leto, pa ne bo mogla tega v bodoče v tem obsegu nadaljevati. Sedanji dogovor poteče s prihodnjim junijem. Erhard bi rad vsoto znižal v bodočih letih na polovico. Seveda mora v tem slučaju računati z delnim zmanjšanjem ameriških oboroženih sil v okviru NATO v Evropi.

Dogovorjeno je bilo tudi, da bodo vzpostavili med Washingtonom in Bonnom trajno neposredno telefonično zvezo, slično "vroči zvezi" Washington- Moskva.

Štrajk pri American Airlines je odložen

NEW YORK, N.Y. — Danes zjutraj je bil med American Airlines in AFL-CIO unijo transportnega delavstva dosežen sporazum, da se razgovori nadaljujejo in bo zato štrajk odložen za 24. ur. Štrajk je bil napovedan za danes zjutraj.

American Airlines je druga največja letalska potniška družba v domačem prometu z okoli 1000 dnevnimi leti v Združenih državah, Kanadi in Mehiki. Zaposluje okoli 28,000 ljudi in prepelje dnevno do 30,000 potnikov.

Papež Pavel teologom: Spoštujte mnenje drugih!

RIM, It. — Papež Pavel VI. je pozval kakih 1,200 teologov, ki so se zbrali tu za mednarodni kongres, naj razpravljajo svobodno, pa pri tem spoštujejo mnenje drug drugega.

"Imejte pred očmi vedno pravilo: Edinost v bistvenem, svoboda v dvomljivem, ljubezen v vsem," je dejal sv. oče.

To pravilo ne velja le za teologe, ki so se zbrali v Večnem mestu, velja za vse kristjane, pa tudi za vse druge kulturne ljudi, ki jim je do miru in razumevanja med ljudmi.

NASA barvala oblake

WALLOPS ISLAND, Va. — Na pobudo in ob sodelovanju z nemškimi učenjaki je NASA napravila pretekli teden južno od Washingtona zanimiv poskus. Zgodaj zjutraj je s pomočjo raket pobarvala visoko v vesolju zrak in oblake. Oblaki so bili najprvo zeleni, potem rdeči, potem modri.

Ob vzhajajočem soncu je bila menda igra s prelivanjem barv naravnost čudovita. Ni bil pa poskus narejen zaradi lepote. Učenjaki so hoteli dognati nekatere podrobnosti delovanja magnetnega polja.

Rakete so eksplodirale v višini 310 - 530 milj, veter je pa oblake zanesel tja do države Illinois. Prizori z barvami so trajali približno dobro uro.

Reagan še vedno pred Brownom v Kaliforniji

SAN FRANCISCO, Calif. — V volivnem boju za guvernerja države Kalifornija je sedanji demokratski guverner P. Brown še vedno za republikanskim kandidatom R. Reaganom, nekdanjim filmskim igralcem, znanim konservativcem.

Iz Clevelanda in okolice

Popravek—

Pok. Ana Močnik je bila članica Podr. št. 41 SŽZ in ne Podr. št. 14, kot je bilo napak objavljeno.

Velik odziv—

Na kosilo Oltarnega društva preteklo nedeljo pri Sv. Vidu je prišlo preko 600 oseb. Nagrade so dobili: Frank Siewiorek afgan, Honey Kramer praškega kuzuska, Frances Breskvar radio, Helen Majer Cheer.

Nadškof dr. J. Pogačnik je dopolnil danes 64 let

CLEVELAND, O. — Ljubljanski nadškof dr. Jožef Pogačnik, ki je končal svoj obisk med rojaki v Torontu in je na poti v New York in Bridgeport, praznuje danes svoj 64. rojstni dan. Rojen je bil leta 1902 v Kovorju nad Tržičem.

Nadškofu k rojstnemu dnevu čestitamo in mu želimo, da bi ga med svojimi rojaki v Kanadi in Ameriki lepo praznoval. Istočasno mu želimo tudi, da bi odnesel z obiska med ameriškimi in kanadskimi Slovenci najlepše vtise s seboj v domovino, ko se bo 5. oktobra tja vrnil.

Težave hoje in dela v vesolju bodo premagane

HOUSTON, Tex. — Na tiskovni konferenci pretekli ponedeljek je astronavt Richard F. Gordon, ki je moral svoj "izlet" izven vesoljske ladje Gemini 11 skrajšati od 115 na 44 minut, dejal, da bodo vprašanja in težave hoje in dela v vesolju premagane, da pa bo za to potreba spremenjene opreme in verjetno obleke. Odstranitev vseh težav ne bo lahka, toda cilj bo prej ali slej dosežen.

Gordon in njegov tovariš iz vesoljske ladje Conrad sta časnikarjem razlagala podrobnosti svojega tridnevnega potovanja po vesolju. Gordon je povedal, da je bil utrujen, še predno je stopil iz kabine v vesolje. Tam ga je najbolj presenetilo to, da je za nalogo, ki jo je opravil na tleh v položaju "brezteže" v pol minute, potreboval v vesolju 30 minut. Glavna teža po sodbi Gordona je v tem, kako oprostiti obe roki za delo v vesolju. Vedno obstoji nevarnost, da astronavt izven vesoljske ladje zaplava od nje. Dejal je, da ni imel nobenih težav pri fotografiranju iz odprte kabine, ker je imel trdno oporo v kabini in obe roki prosti.

— Jezero Spirit v Idaho ima dno iz trdne skale.

Hanoi le pripravljen na razgovore?

ZDRUŽENI NARODI, N.Y.— Bivši francoski diplomat Jean Sainteny, ki je bil po DeGaullovem naročilu letošnje poletje v Hanoiu, je dejal, da bi bil Hanoi nemara pripravljen začeti razgovore o končanju vojne, če bi le Združene države dale jamstvo, da bodo v določenem času umaknile vse svoje čete iz Južnega Vietnama.

V Washingtonu so vest sprejeli z dvomom, vendar pa tehtajo vse možnosti in nočejo pustiti nobene neizrabljene.

Proizvodnja atomskega orožja odvisna samo še od denarja

CLEVELAND, O. — Kdor se zanima, kako je treba sestaviti atomsko bombo, naj si oskrbi zadnji katalog o literaturi, ki obravnava tako proizvodnjo. Menda so v katalogu knjige, ki prav podrobnostih opisujejo proizvodni proces. To je napotilo 290 uglednih znanstvenikov in javnih delavcev, da so naslovili na predsednika Johnsona oklic, naj se "atomske" države vendarle sporazumejo o omejitvi proizvodnje atomskega streliva.

Proizvodnja streliva ni torej nobena tajna več, pač pa še ne ve vsakdo, kako je treba s pomočjo streliva narediti atomske bombe in kako je treba narediti rakete na velike daljave, ki bi prenašale atomske bombe. Da je sedaj le par držav, ki lahko proizvajajo atomsko strelivo, za to so odgovorni proizvodni stroški. So sicer veliki, toda padajo od leta do leta.

Za atomske bombe je potreben ali plutonij ali uran 235; Amerika rabi obe "surovini". Zanimivo je na primer, da je bila bomba, ki je padla na Hirošimo, narejena s pomočjo plutonija, bomba pa, ki je padla na Nagasaki, pa iz urana 235. Indija ima na primer že tako velike reaktorje, da lahko proizvaja plutonij za atomsko strelivo. Ako bi hotela, bi tekom 18 mesecev že lahko naredila prvo bombo. Stroški bo znašali po njenem računu okoli $20 milijonov, po mnenju naših strokovnjakov pa do $50 milijonov.

Najhujše ovire za proizvodnjo atomskega streliva so reaktorji, ker so strašno dragi. Kdor bi hotel proizvajati plutonij v večjem obsegu, bi moral investirati v reaktorje na stotine milijonov dolarjev. Seveda se bodo stroški pocenili, ker najcenejši produkcijski proces še davno ni dognana stvar.

Tudi najcenejša proizvodnja urana 235 iz surovega urana 238 še ni odkrita. Iz urana 238 se dobi v najboljšem slučaju komaj 0.7% urana 235. Sedaj študirajo nov proizvodni proces s pomočjo posebnih centrifug, ki pa še ne funkcijonira zadovoljivo. Kako ogromno velik kapital je treba imeti za proizvodnjo, priča podatek, da bi tovarna za plutonij, ki bi dala toliko plutonija, kolikor ga je treba imeti za eno samo bombo, stala nad $50 milijonov. Postavljanje tovarne bi pa trajalo nekaj let, ako je ne bi postavljala podjetja, ki imajo že nekaj skušnje v tem poslu.

V krogih naše Komisije za atomsko silo mislijo, da ve za tajne atomske proizvodnje okoli 16 držav. Tri med njimi (Izrael, Indija in Švedska) bi lahko začele s sestavljanjem prve atomske bombe že v treh mesecih. Tako blizu te tajne je verjetno tudi Nemčija, pa tega noče priznati.

Kakor je lepo in vse hvale vredno vsako gibanje za omejitev proizvodnje streliva za atomske bombe, je vendar le malo verjetno, da bi na dolgo dobo to rodilo kaj uspeha. Znanost napreduje neprenehoma, ne pozna nobene meje, odkriva vsak dan nove načine, kako se da poceniti ta ali ona podrobnost ali malenkost v atomski proizvodnji. Tehnični napredek bo preje ali pozneje omogočil vsaki večji državi, da izdeluje sama atomsko strelivo. To morda še ne bo v par rodovih, toda enkrat bo prišlo do tega. To je ravno glavni povod za željo, da bi že sedaj stopili v veljavo mednarodni dogovori, ki bi regulirali ne samo proizvodnjo, ampak tudi promet s to peklensko nevarno snovjo.

AMERIŠKA DOMOVINA
AMERICAN DAILY
6117 St. Clair Ave. — HEnderson 1-0628 — Cleveland, Ohio 44103
National and International Circulation
Published daily except Saturdays, Sundays, Holidays and 1st week of July
Manager and Editor: Mary Debevec

NAROČNINA:
Za Združene države:
$16.00 na leto; $8.00 za pol leta; $5.00 za 3 mesece
Za Kanado in dežele izven Združenih držav:
$18.00 na leto; $9.00 za pol leta; $5.50 za 3 mesece
Petkova izdaja $5.00 na leto

SUBSCRIPTION RATES:
United States:
$16.00 per year; $8.00 for 6 months; $5.00 for 3 months
Canada and Foreign Countries:
$18.00 per year; $9.00 for 6 months; $5.50 for 3 months
Friday edition $5.00 for one year

Second Class postage paid at Cleveland, Ohio
83 No. 186 Wed., Sept. 28, 1966

Težave kanclerja dr. Erharda

Poteklo je leto, ko je nemški kancler dr. Erhard zmagal proti vsemu pričakovanju pri parlamentarnih volitvah. Od lanskega septembra ima pa zmeraj kako težavo.

Prve so naredili njegovi lastni pristaši, posebno dr. Barzel, ki je tako spretno manevriral v strankinem vodstvu, da je dr. Erhard moral naravnost zahtevati, da postane sam načelnik stranke in ne kdo drugi. Od takrat se mu v njegovi stranki zmeraj kdo upira, kdo pa mu meče polena pod noge.

V juliju ga je zadela hujša nesreča. Njegova stranka je zgubila volitve v pokrajinski zbor v največji provinci Severno Porenje-Vestfalska. Mnogi so to hoteli naslikati kot začetek padanja krščansko-demokratske stranke. Mislimo, da je tak pesimizem pretiran. V gornji provinci je namreč postalo nekaj nerentabilnih premogovnih rudnikov žrtev boja med premogom, nafto in elektriko. Obrati so morali biti ustavljeni, nekaj 100 premogarjev je prišlo ob delo in ga moralo začeti iskati drugod. Če se take stvari dogajajo med volitvami, naravno zgublja vsaka vladna stranka, naj gospodari še tako dobro.

Kmalu potem je izbruhnila "generalska revolucija". Nekaj generalov ni bilo zadovoljnih z vladno politiko, nekateri med njimi so celo kar javno kritizirali. Vojni minister je generale poklical na odgovor. nekateri med njimi so pa rajše prosili za upokojitev. Dr. Erhard je stal odločno na strani vojnega ministra in tako so vojaki morali kapitulirati pred civilisti. Generalom v čast je treba reči, da niso javno nikoli nastopali proti vladni politiki, pa tudi niso skušali za kulisami nanjo vplivati.

V sporu med vlado in generali se je po nepotrebnem blamirala socijalistična stranka. Kot opozicija je mislila, da mora braniti stališče generalov, torej ravno tistih oficirjev, ki jih je že od l. 1955, odkar ima Nemčija svojo narodno obrambo, gledala postrani. Socijalisti so tudi zahtevali odstop vojnega ministra Kai-Uwe von Hassela. Tega veselja jih dr. Erhard ni napravil, pač pa trdijo opazovalci, da kancler ni zadovoljen z vojnim ministrom in da ga bo pri prihodnji vladni rekonstrukciji zamenjal z drugim, prožnejšim politikom.

Kot vsaka država, ima tudi Nemčija svoje gospodarske težave, akoravno tam vlada konjunktura. Morda jo je celo preveč kot v Ameriki. Ljudje dobro zaslužijo in jim dela ne manjka, pa vendar godrnjajo, ker cene rastejo. Dr. Erhard je sestavil poseben program, kako zaustaviti naraščanje cen. Socijalisti kot opozicija seveda niso bili in niso z njim zadovoljni. Ne morejo pa pri tem tajiti, da večina strokovnjakov misli, da se Nemčiji ni treba bati krize in da sedanja gospodarska rast ni v nobeni nevarnosti. Takega mnenja so tudi izvennemški strokovnjaki. Pravijo, da bodo višje plače samo povečale kupno moč nemškega potrošnika in postale ter ostale steber nemškega blagostanja.

Kanclerja dr. Erharda čakajo v novembru volitve na Bavarskem, spomladi pa v provinci Porenje-Pfalz. Dokler ne bo vedel, kako cenijo volivci njegovo stranko na teh dveh volitvah, ne bo silil v demisijo, ako ga razmere v njegovi stranki ne bodo k temu prisilile. Ni pa resnih znakov, da bi ga. Tudi med nemškimi politiki igrajo pobožne želje veliko vlogo in ni treba vzeti njihovih izjav in napovedi za čisto zlato.

Med tem je bil dr. Erhard gost našega predsednika Johnsona. Erhardov obisk je bil napovedan že spomladi, ni torej nič nepričakovanega. Ni bil tudi nepričakovan predmet razgovorov. Med važnejše spadajo:

Kako je treba prenašati generala De Gaulla? General je sedaj dejansko zunaj NATO. Ali naj ga NATO gladi z rokavicami na račun svojih ciljev? Ali naj skuša doseči z njim "mirno sožitje"? Ali naj mu dovoli, da se po ovinkih meša v posle NATO?

Kaj bo z Anglijo. Ministrski predsednik Wilson je že napovedal varčevanje na vseh koncih in krajih. Gotovo ne bo hotel držati dveh divizij v Nemčiji. Wilson sili dalje v Evropsko gospodarsko skupnost. Ali je treba njegove težnje bolj podpreti kot do sedaj?

Johnson in Erhard sta morala obravnavati tudi par kočljivih vprašanj.

Na prvem mestu je vprašanje atomske oborožitve. Nemško javno mnenje zahteva zmeraj bolj ravnopravnost ne v proizvodnji atomskega orožja, ampak v rabi. Rusi tega nočejo pod nobenim pogojem in grozijo, da ne bodo sklenili dogovora o prepovedi prodajanja atomskega orožja državam, ki ga ne izdelujejo, ako pride Nemčija tudi samo do kolektivnega razpolaganja s takim orožjem. Johnson je moral reči Erhardu, da trenutno še ni prišel čas, da se izpolnijo nemške želje.

Bolj pereča je zadeva z ameriškimi divizijami v Nemčiji. Naša narodna obramba jih nujno potrebuje v Vietnamu, v Nemčiji pa divizije nimajo pravega posla. Bile so tja poslane kot strah za Rusijo, sedaj pa vidi Moskva večji strah v Peipingu kot v Bonnu. Torej niso ameriške divizije ravno neobhodno potrebne v Zahodni Nemčiji. Takega mnenja ni samo Eisenhower, ampak tudi 26 senatorjev. To je pa že taka skupina, da mora računati z njo sam Johnson in seveda tudi Erhard, ako kaj razume ameriško politiko.

Pri pogovorih je najbolj nerodna okoliščina, da se Erhard nahaja v večji politični zadregi kot Johnson. Johnsona ne more do konca l. 1968 nihče odstaviti, dr. Erharda pa lahko izintrigira slučajna parlamentarna ali strankina večina s kanclerskega položaja. Johnson ni torej mogel staviti Erhardu takih pogojev, ki bi delali Erhardu težave v nemški domači politiki.

Okoliščine same pa vprašanja o potrebi naših čet v Nemčiji ne bodo rešile, zato mislijo, da bi bil potreben sestanek Johnsona, Erharda in Wilsona, da se vprašanje čet NATO postavi na novo podlago.

* STARE SPOMINE NA TO IN ONO ljudje radi obujajo v pogovorih. Vsakdo skoro kaj doživi v svojem življenju, česar se večkrat potem spomni. Bo kakih 46 let že, odkar je pisec teh vrstic sedel v družbi prijaznih rojakov, kateri so že vsi odšli v večnost. Tam, kjer je nekoč živela Omerzlova družina na 23. cesti. Spredaj so imeli stanovanje Omerzlovi, zadaj v par sobah pa so se trije ali štirje samci "pečlali". Bili so to pokojni rojak Jože Beribak, tedaj še fant. Potem pokojni Jože Arh, rodom iz Leskovške fare na Dolenjskem. Pozneje je bival nekaj let na farmah v Willardu, Wis., pozneje pa v West Allisu pri Milwaukee. Med njimi je bil mirni in tihi tudi že dolgo pokojni Mihael Staniša, rodom iz Regerče vasi pri Novem mestu. Skoro sami Dolenjci so vsako leto naprešali vina in ko je vino začelo kipeti in vreti in dobivati moč — in kot Dolenjci se niso branili "dobre kapljice" — so bili ob njej ob večerih in nedeljah veseli, da so peli in vriskali, da jih je čula okolica in nebo.

V njihovi veseli družbi sem sedel in prebil nek oktobrski večer leta 1919. Na obisk sem prišel iz Belvidera, blizu Rockforda v severnem delu Illinoisa. Nam se je tisti večer pridružil neki belokranjski rojak, doma nekje ob Kolpi. Njegovega imena se ne spominjam.

V takih družbah se ljudje pogovarjajo o marsičem. Naneslo je tisti večer, da smo govorili o strahovih. Beribak je vedel nekaj slučajev, Arh pa tudi, ki v pogovorih ni nikdar ostal zadnji. Vsi so vedeli za slučaje, ko je ta ali oni prišel nazaj z "onega sveta". Zanimivo jih je bilo poslušati. Dotični rojak od Kolpe, ki je bolj po hrvatsko zavijal, je resnega obraza p r i p o m n i l: "Fantje, kaj takega, kakor se je meni pripetilo pred kakimi 15 leti, se najbrže nobenemu izmed vas ni!"

"Kaj pa kaj takega?" ga je Arh hitro vprašal.

"Jaz sem v Chicagu že od leta 1902," je poudaril rojak. "Leta 1907 sem bil kar devet mesecev brez vsakega dela. Prijatelj, ki je bil v službi pri nekem pogrebniku, mi je izprosil delo. Zaposlili so me na pokopališču pri kopanju grobov in pri zagrebovanju grobov. Tiste čase, je dejal, smo začeli v poletnih mesecih kopati grobove že ob 4. uri zjutraj in smo jih kopali do poldne, včasih do 2. ure popoldne. Od 5. ure popoldne naprej smo pa jih zagrebali in izravnavali površine. Takrat še niso vse s stroji opravljali, kakor sedaj, je dejal. Nekega večera mi je bilo odkazano, da naj zagrebem sedem grobov. Zagrebsti jih je bilo lažje kakor pa kopati. Dobre pol ure, pa sem bil gotov z enim grobom. Temnilo se je. Od zapada so se začeli valiti težki črni oblaki. Kmalu je začelo grmeti. Imel sem še en grob za zagrebsti. Hitel sem. Ko sem vrgel na krsto prvo lopato prsti, je zagrmelo in nekam v bližini je moralo treščiti. V rakvi sem pa začul godrnjanje in trkanje. Meni so vstali lasje na glavi, da so mi kar klobuk privzdignili. Mrzli pot me je oblil in predno sem se dobro zavedel, sem urnih krač tekel s pokopališča in se nisem upal niti ozreti nazaj. Bogme, je poudaril, tako sem jo ubiral, da se je kar kadilo za menoj. Ko sem pritekel s pokopališča na cesto, ob kateri je bila neka gostilna, sem hitro stopil noter, naročil požirek žganja, nato sem pa gostilničarju zaupal, kaj se mi je dogodilo. Debelo je gledal in me poslušal. Nato je gostom povedal za "baro", kaj sem mu povedal. Gostilničar je nato obvestil policijo in kmalu sta se pripeljala dva policista in sem šel z njima, nam pa so sledili še kaki štirje gosti. Ko smo prišli do tistega groba, je bilo sicer od naliva vse mokro, drugače pa vse tiho. Policista sta se zanimala, če je bil mogoče mrtvec res oživel in če je še živ. Peljal sem jih do shrambe na pokopališče, kjer smo spravljali orodje. Tam smo dobili vrvi in krsto potegnili ven. Odprli smo in mrtvec v njej je bil miren in trd. Eden izmed policistov ga potiplje, bil je tudi mrzel. in je dejal: "Ta ne bo več dihal, ne godrnjal." Krsto smo zaprli, dali nazaj in grob sem zagrebel. Potem smo šli vsi nazaj v gostilno in smo se okrepčali s pijačo. Kažem vam, da strah me je bilo takrat, kakor še nikoli, je dejal tisti rojak, ki je zagledal luč sveta tam nekje ob Kolpi.

Vsi navzoči smo ga občudovali. Nato so še drugi pripovedovali o raznih takih dogodkih. Beribak in Arh sta jih vedela, da nič kaj.

Prav o tem dogodku sem pripovedoval v družbi prijateljev v Clevelandu pred kakimi 30 leti, ko sem zbiral podatke za "Novi Svet" o tem in onem. Pa smo sedeli nekega večera pokojni rojak John Prisel, pok. rojak John Potokar, pok. občeznani rojak Anton Grdina in še par drugih, katerih se več ne spominjam. Mr. Grdina se je smejal dogodku, potem smo ga pa začeli vpraševati, če se je njemu kot pogrebniku kdaj kaj takega dogodilo. Pa se je kmalu spomnil na nek dogodek in ga je nam prav zanimivo povedal.

Bilo je v času, ko je leta 1918 v ZD divjala zelo zavratna španska ali azijska influenca. Veliko jih je pobrala. Mrtvecev so imeli po mrtvašnicah pogrebniki toliko, da jih tu in tam sproti pokopati skoro ni bilo moč. Nekega popoldne proti večeru je neka hrvatska rojakinja, tam od nekje med 30. in 40. cesto, klicala pogrebni zavod, da je zakaj v neki koči, ki jo je oddajala "pečlarjem" v najem, pri aleji, eden izmed mož umrl, da naj pridejo ponj, da ga bodo pokopali. Bila sta v tisti koči dva pečlarja. Oba sta ga menda rada "cukala" in sta večkrat za mizo doma zadremala, dokler se nista prebudila in šla v postelj. Eden izmed njiju je bil par dni bolan na influenci in hudo oslabel. Zvečer je s svojim sostanovalcem sedel za mizo in sta pila, misleč menda, da pijača tudi včasih pomaga in smrt odžene. Pa se je zgodilo, da je oboleli tako oslabel, da je sede za mizo izdihnil, medtem ko je bil njegov sostanovalec malo opit in je med tem na stolu zaspal. Sedela sta oba lepo na stolih. Eden mrtev, drugi pod vplivom pijače. Gospodinja je videla, da sta imela nekam dolgo luč v koči, je šla pogledat in opazila, da je bil eden trd, bled in mrtev. Drugi pa je smrčal na nasprotnem koncu mize. Šla je k sosedi, ki je imela telefon, in poklicala Mr. Grdino: "Pridite, imamo mrtveca. Zadaj pri alley v koči." Grdina je poslal dva pomočnika z vozom in ta je prišel tja. Videlo se pa ni dobro v koči in pomočnika sta misleč, da sta pograbila pravega, odnesla na voz onega, ki je bil samo opit in sta ga odpeljala v zavod, kjer bi ga pripravili za pogreb. Imeli so pa v mrtvašnici še več drugih in sta ga, ko sta pripeljala, kar lepo položila misleč, ga bomo že zjutraj pripravili in "zrihtali" kakor bo treba. Šla sta spat. Tisti "mrtvec", ki je bil samo opit, se je ponoči prebudil, se menda malo začudil, kje se je znašel. Odprl je okno in jo je lepo pobrisal iz prostorov mrtvašnice in se vrnil v svoje stanovanje. Drugo jutro sta se seveda pomočnika nemalo začudila, ko sta našla nosilnico, na kateri sta ga zvečer pustila prazno. Le kam je šel?

Kaj storiti? Med tem je zabrnel telefon in dotična žena, ki jih je dan preje pozvala, naj pridejo po umrlega, jim je javila, da mrtvi še vedno sedi za mizo in da so naredili pomoto. Dejala je: "Pa niste pravega odvedli, umrli še vedno sedi za mizo, odvedli ste živega . . ."

Še en slučaj je omenil pokojni Mr. Grdina. Tudi ta je iz tistih časov, ko je l. 1918 razsajala influenca. V mrtvašnici so imeli več trupel neko jutro. Pomočnik je prišel zgodaj zjutraj in je odprl okna, da bi se prostori prezračili. Ko je odprl eno okno, je potegnil močan veter in prav pri oknu pa je ležal neki, prejšnjo noč umrli hrvatski rojak, doli nekje iz 40. ulice. Imel je precej dolge mustače. In ko je veter zapihal v njegov obraz, so se umrlemu na obrazu mustače zamajale. Pomočnik se je ustrašil in sam pri sebi dejal: Beštija, ta je še živ, in je hitel to javit Mr. Grdini, gospodarju zavoda. Ko se je z njim vrnil v mrtvašnico, sta ugotovila, kaj je bilo. Veter je umrlemu pihal v obraz in mu zibal in majal mustače.

Takih dogodkov se še dandanes po svetu tu in tam mnogo dogodi. Za mnoge nezanimivi, za mnoge pa tudi zanimivi. Ljudje si jih pripovedujejo za spremembo, da ne govorijo vedno le o kisli in sitni politiki, katere je vse preveč na svetu. Prav iz tega namena sem se spravil jaz tole privleči na dan iz mojih spominov v občevanjih z nekdanjimi mojimi starimi znanci, zdaj že skoro vsi pokojni. Bog jim bodi dober, kjer koli so, bili so fejst fantje, radi veseli in zabavni.

J. J. Regerčan

Romanje k Žalostni Materi božji v Frank

CLEVELAND, O. — Jesenski dnevi, ki zdaj prihajajo, ne prinašajo samo zorenje zemlje, tudi ljudje se v tem času nehote obrnejo vase. Premišljujejo več, umiranje lepote okoli nas vsakega sili, da upre oči v duhovno stran našega življenja.

V ta čas je postavljeno tudi romanje k Žalostni Materi v Frank, Ohio. Prireja ga Društvo slov. protikomunističnih borcev v Clevelandu. Kakor je prav, da v drobcih zbiramo zgodovino, tako je nujno potrebno, da imamo v svojem življenju dneve, v katerih se snidemo v duhu s tistimi, ki so nekoč z nami vred zgodovino sodoživljali in jih ni več. Vsakdo, ki danes gleda razvoj dogodkov doma, si mora vsaj na tihem priznati, kako v zgodovini potoki prelite krvi rahljajo temelje krivice, ki so bili na videz tako trdni. Vsakdo, ki veruje v silo duha, mora uvideti, da je nazadnje samo duh tisti, ki more podreti najhujše nasilje in odpreti nova pota.

Vsakoletno snidenje z mrtvimi pri Žalostni Materi božji v Franku ni žalostno snidenje. To je srečanje z zmagovalci, srečanje z ljudmi, ki nam po mnogih letih ločitve še vedno svetijo z zgledom načelnosti in s pravim precenjevanjem svobode. Tega smo v času napačnega koeksistenčnega mišljenja silno potrebni. Morda nikdar tako kot v tem času.

Romanje bo v nedeljo, 2. oktobra. Sv. mašo bo letos daroval in romanje vodil prečastiti Raymond Hobart. Prijave za romanje sprejemata Tone Meglič in Lojze Bajc. Naj bi se vsak, ki se romanja želi udeležiti z avtobusom, prijavil takoj, da pozneje ne bo nerodnosti in sitnosti.

Naj bi se nas mnogo zbralo k temu snidenju.

Karel Mauser

Balincarska tekma v Euclidu

EUCLID, O. — V ponedeljek, 3. oktobra, bo tekma balincarjev Kluba slovenskih upokojencev v Euclidu. Začela se bo ob desetih dopoldne. Šlo bo za prvenstvo, da doženemo, kdo je najboljši.

Po končani tekmi bo na razpolago okusna večerja in razdeljene bodo nagrade.

Seja Kluba slov. upokojencev bo v četrtek, 6. oktobra, od dveh popoldne. Po njej bo na razpolago prigrizek.

K. S..

VESTI IZ SLOVENIJE

6,000 nesreč na cestah

Ceste po Sloveniji so v zadnjem času zahtevale precejšen krvni davek. Prvi teden avgusta se je na cestah v republiki Sloveniji zgodilo kar 247 nesreč. Največ so jih povzročili avtomobilisti, od omenjenih kar 140, motoristi in mopedisti so bili krivi v 41 primerih, 28 so jih povzročili neprevidni pešci, 25 pa se jih je zgodilo po krivdi kolesarjev. Ostalim nesrečam so bila vzrok vprežna vozila.

Največ nesreč se je pripetilo zaradi prehitre vožnje, pri drugih so opazili znake vinjenosti. Veliko žrtev je zahtevalo tudi nepravilno prehitevanje ter nenadno prečkanje ceste.

V teh okroglo 6,000 letošnjih prometnih nesrečah je umrlo okrog 250 oseb, vsi drugi so bili ranjeni in hudo ali lažje poškodovani.

Kranjska Iskra bo sodelovala z nemškim podjetjem

Podjetje Iskra v Kranju je sklenilo dogovor o sodelovanju pri produkciji raznih električnih strojev in opreme s podobnim podjetjem v Vzhodni Nemčiji. Vrednost skupnih dobav v okviru te pogodbe, sklenjene na jesenskem velesejmu v Zagrebu in veljavne do l. 1970, znaša okoli 10 milijonov dolarjev.

Reorganizacija KP

Posebna komisija za reorganizacijo Zveze komunistov je izdelala poseben predlog, ki ga bo obravnaval Centralni komitet na svoji seji v začetku prihodnjega meseca. Predvideno je, da naj bi Zveza komunistov "postala bolj in bolj ideološka in politična sila ter manj in manj nosilec oblasti, ker je to nasprotno s sistemom samouprave in socialistične demokracije". Posebna komisija pod načelstvom Mijalka Todoroviča je dobila nalogo izdelave načrta reorganizacije Zveze komunistov na seji Centralnega komiteta 1. julija na Brionih, kjer je bila "javno obsojena konservativna skupina, na katere čelu je bil Aleksander Ranković, tedanji tajnik Centralnega komiteta".

Preveč ljudi v "varnostni službi"

Posebna vladna komisija republike Slovenije je predložila, da naj bi število uslužbencev "Varnostne službe" znižali za 60% in naj bi bila ustanovljena posebna parlamentarna komisija, ki bo študirala vprašanje organov javne varnosti in učinkovitega nadzora družbe nad njihovo dejavnostjo. Vladna komisija je bila ustanovljena na osnovi sklepov 1. julija na Brionih, kjer je bilo ugotovljeno, kaj je vse "varnostna služba" nezakonitega počenjala.

Še vedno velik primanjkljaj v plačilni bilanci

Po uradnih podatkih je Jugoslavija izvozila v tujino teku prvih 7 mesecev letošnjega leta blaga in izdelkov v skupni vrednosti 664 milijonov dolarjev, uvozila pa v istem času blaga in izdelkov za 900 milijonov. Izvoz se je povečal v razmerju z letom 1965 za 14%, uvoz pa za 18%. Zunanja plačilna bilanca se je torej dejansko poslabšala kljub lani proglašeni gospodarski reformi, ki naj bi pomagala "novemu dinarju" do trdnosti in mednarodne veljave.

Jugoslovanski dolg ZDA

Od druge svetovne vojne se je Jugoslavija zadolžila v Združenih državah za 725,159,418 dolarjev. Od tega je vrnila v odplačilih 83,542,799. Še vedno dolguje torej $613,889,951.

V to vsoto ni vštet predvojni jugoslovanski dolg $82,500,468.

Zaroka slovenskega dekleta

Miss Bernadette Jean Jaketic

Wickliffe, O. — Mr. in Mrs. William C. Jaketic, 29654 Grand Blvd., Wickliffe, Ohio, naznanjata, da se je dne 21. septembra zaročila njuna hčerka Bernadette Jean z Jeromom M. O'Connellom iz Cincinnatija v Ohiu. Poroka je predvidena v januarju 1967.

Iskreno čestitamo!

A. D.

Zahvala darovalcem

Cleveland, O. — Kaplan č. g. Vinko Piber iz Črnomlja se je v posebnem pismu g. M. Hutarju, tajniku Belokranjskega kluba, zahvalil za nabirko in darove rojakov za popravilo cerkve. Prejel je vsa imena darovalcev z darovanimi vsotami.

Vesel je vezi med rojaki Belokranjci v domovini in v Ameriki, ti stiki bodo ohranjali v izseljenih rojakih ljubezen do rodne zemlje, njenih navad in izročil. Vse rojake in rojakinje prisrčno pozdravlja

M. Hutar

JANEZ JALEN:

Ovčar Marko

POVEST

Kavke, ki so gnezdile v skalnih počeh, so preplašene odletele z gnezd, krožile visoko v zraku in se zadirale nad rušeče se kamenje. Marko se je spomnil, kako so pred nedavnim obkrožale ubitega mačevskega ovčarja Urha. Od tistega dne so se mu ti črni ptiči gnusili.

Kamenje se je umirilo. Marko pa še ni hotel oditi iz varnega zavetja; saj je bil potreben tudi odpočitka.

Zagledal se je v svet pod sabo. Pod Srednjim vrhom so se premikale majhne, rjave sence: "Tomaž je spodaj s konji." Joževi jarci na Bukovi peči so bili kakor lisa snega. Njegov in Jokov trop, ki sta se pasla najbliže, saj je razločil celo oba velika zvonca, sta bila kakor obeljeno kamenje, razmetano po zeleni travi. In na Zelenici za stranjo: "Ali je bukovina tako pordela? Ni. Na nezarasli planji paseta Lukež in Tevž krave."

Človeka ni prav nobenega razločil, tudi Joka ne: "Najbrž leži kje v senci in gleda, kje sem. Morda je slišal bobneti kamenje in ga skrbi, ali me ni kaj zadelo."

Majhen ptiček je priletel od nekod, sedel na skalo, se živahno oziral naokrog, pa ni zapazil Marka. Ptiček se je pognal v travo, pobral črva in zopet odletel.

Izza črnega Srednjega vrha je gledala spredaj zelena, zadaj pa divje razdrapana Begunjščica; izza temno porasle Dobrče in Križke gore je dvigal svoj priostreni vrh Storžec; za njim so se neba dotikale visoke Kamniške gore.

Nebo je bilo od ponočne plohe kakor umito in ozračje čisto, da bi Kuharjev Tonej spet govoril o barvah in platnu.

Marku se je sparila voda. Da bi ji zboljšal okus, je natrgal pelina, ga pomel v roki in natlačil v čutaro, pokusil, se grenko nakremžil in odšel naprej.

Za prihodnjo skalo je zagledal gamsa, ki je hitel po meli iz Orlišča v Srednjo peč. "Bom vsaj varen pred kamenjem. Smer si bom že sam poiskal."

Opiraje se s hrbtom in koleni, s coklami v torbi, se je Marko prerinil skozi kratek žleb. Na desno je bil svet odprt, da bi brez posebnih težav lahko prišel prav do vrha Orlišča. Na levo pa je bila dobra dva sežnja peč popolnoma gladka in malo nagnjena naprej. Za to neprestopno steno je bila skala zopet razčlenjena. In od tam, s poličice, komaj kakor dlan velike, je strmela v drznega plezalca izredno lepa očnica, kakor bi ga hotela vprašati: "Fant! Po kaj si prišel?"

Marko se je razveselil cveta, tako razveselil, da je začel sam s sabo glasno govoriti. Pokazal je s prstom ogledano očnico: "Tebe iščem".

Očnica se je v vetru narahlo zamajala kot bi nagajivo pomeziknila: "Mene? Hm. Poglej, kje sem!"

Marko je uvidel, da preko previsa nikakor ne more doseči prelepega cveta: "Ne gre? Z glavo skozi zid ne gre."Spustil se je nazaj po žlebu, da poskusi doseči zaželeno rožo po drugi strani.

Dolgo je motril od spodaj dohod, skušal celo določiti razdaljo med posameznimi oprijemi in je ugotovil: "Mogoče je priplezati gor, lahko pa ne bo. Ali bi ali ne bi?" Spomnil se je Ančke: "Poskusim."

Odložil je vse. Celo nogavice je sezul. Previdno se je plazil ob skali, se dvignil z rokami čez majhen previs in ugledal zopet izredno očnico, ki je znova zatrepetala, kakor bi se ga bila ustrašila, ko je zagledala prihajati napadalca od druge strani.

Marko je že od spodaj videl, da bo zahnji konec poti najtežji. Tega pa ni mogel naprej vedeti, da se oprijemi, na katere je računal, majejo. Ko bi očnice ne videl, bi morda odnehal. Narahlo nagnjena skala je bila za poldrugo njegovo dolžino pod njim gladko odsekana: "Če mi spodleti... Morda se še ujamen, če pa ne, bom padel kot kamen, kadar sem ga vrgel na strmo streho stolpa."

Očnica ga je že naravnost dražila. Tako narahlo in urno, kakor bi še pol centa ne tehtal, je stopil čez oprijeme, izmed katerih se mu je en sam odtrgal.

Bil je pri očnici. Tako je bila lepo razcvela, da se je, pa sam ni vedel zakaj, začudil, kako da jo ne varuje kača.

Stal je varno, dasi na tesnem prostoru.

Skrbno je odtrgal očnico, jo zataknil za klobuk in zajukal.

"Hooohoooj," se mu je oglasil pri tropih Jok. Marko je še bolj veselo zajukal in se obrnil nazaj.

Previdno je priplezal do nevarnega mesta. Preskušal je oprijeme. Spet se mu je eden odkrušil. Da se ni urno odgnal nazaj, bi bil padel. Tako si je ranil samo dlan.

Odločil se je preriti navzgor, pa je samo dognal, da nikjer ne doseže previsa. Zopet je sam sebi glasno pripovedoval svoje misli: "Kakor miš v mišnico sem se ujel. Miš pregloda včasih les in uide. Skale ne morem. Morem samo tam ven, kjer sem prišel noter. Moram!"

Poiskal je trdna oporišča in na vse mogoče načine skušal doseči v navznotraj upognjeni steni prihodnje oprijeme in se je trudil in trudil, dokler se mu niso pričela tresti kolena, da je moral zopet odnehati: "Noge in roke imam za laket prekratke. Ko bi bilo v tej preklicani zagati vsaj toliko prostora, da bi mel kam sesti in počiti."

Naslonil se je z obrazom na steno, in dokler se mu niso umirila kolena, ni mogel nič misliti. Čimdalje bolj jasno se je zavedal, v kakšno stisko je zašel: "Pritrjene vrvi bi se moral oprijeti, pa je nimam in je nima nihče v planini. — Če prikličem Joka, bi mi šele jutri zjutraj prišli pomagat. — Če se mi pa zadremlje, bom zgrmel v globočino..."

Spomnil se je Ančke, Rozalke in Manice: "Ko bi vsaj ne bil pripovedoval o pastirju, ki se je ubil. — Ančka —!"

Poskušal je moliti, pa ni znal izreči nobene besede. Vedel pa je, da prav misli, ko se ves, živ in mrtev prepušča sveti volji božji. Zamižal je in izpregovoril: "Bog in ljuba sveta višarska Mati božja—"

Hotel se je še prekrižati. Desnica kar ni hotela od skale; držala jo je strjena kri.

Zavedel se je, se pobožno prekrižal, poiskal v žepu tolminca in narezal na podplatih kožo na vsakem večkrat, trdno uverjen, da ga bo strjena kri obdržala na strmi, gladki skali, preden se bo pognal čez laket široko mesto brez oprijemov.

S hrbtom se je obrnil k steni in čakal, da se je prilepila leva noga. Z levo roko je držal za trden oprijem. Nato je pritisnil okrvavljeno desnico in desno nogo na skalo in čakal. Motril je strmino pod sabo in prav nič na drugega ni več mislil, kakor samo to, kako bi se vendarle ujel, če ga kri ne obdrži. Okrog glave mu je prifrfotal pisan metulj. Če bi mu bil sedel na čelo, bi ga ne bil mogel odpoditi.

Zopet so se mu pošibila kolena. Zavedel se je, da ne sme prav nič več čakati: "Zdaj!"...

(Dalje prihodnjič)

Zlorabe UDBE prihajajo na dan

V Jugoslaviji se nadaljujejo preiskave in kritike na račun tajne policije (varnostne službe), ki jo je do nedavna vodil Aleksander Ranković. Sredi meseca je o sklepih brionskega plenuma razpravljal centralni komite Zveze komunistov Srbije, za kar je vladalo precejšnje zanimanje, ker je Rankovićeva skupina imela svoje središče in glavno oporišče v Beogradu tako v zveznem kot v republiškem merilu. Preko srbske republike je skušala prevzeti oblast v celi državi.

S tem v zvezi je delegat Stevan Doronjski na seji dejal: "Tu (v Beogradu) je bila zasidrana in je delovala Rankovićeva frakcionaška skupina. Operativno je zlorabljala varnostno službo ter na različne načine pritiskala na javno mnenje in politično življenje mesta. Dosedanje analize so neizpodbitno dokazale, da se je frankcionaška skupina hotela zasidrati v Beogradu, tu dobiti svoje idejno, politično in operativno središče v svojem klikaškem boju za oblast. Oporo so iskali v birokratskih in nacionalističnih elementih ter v malomeščanski čaršiji, pri katerih so razširili zmedo, intrige, nezaupanje ter nacionalistična gesla. Vse to je bila zanje osnova, na kateri so potem zgradili tezo o nujni uvedbi reda "trde roke", o potrebi reševanja "enotnosti države" in da mora partija spet dobiti oblast."

Preiskovalna komisija je izrekla težke obtožbe tudi na račun dveh drugih srbskih udbovcev in sicer Vojina Lukića in Živote Savića, ki sta oba imela visoke funkcije tako v varnostni službi kot v zveznih republiških organih ter v Zvezi komunistov Srbije. Komisija je konkretno ugotovila, da je Lukić "spodbujal ali izpolnjeval ukaze Rankovića in Stefanovića, grobo zlorabljal svojo službo ter neposredno ali v dogovoru organiziral po agentih zasledovanje in preizkušanje partijskih državnih funkcionarjev. Po njegovem ukazu so prisluškovali telefonskim razgovorom nekega člana zveznega izvršnega sveta in sedanjega zveznega sekretarja za notranje zadeve ter ozvočili njuni pisarni. Lukić je odgovoren za razne šovinistične zlorabe varnostne službe na škodo Albancev na Kosovem in v Metohiji. V takem vzdušju se je nudila posameznikom možnost za osebne obračune in ustvarjalo se je splošno vzdušje strahu. Nekateri funkcionarji so celo mislili na samomor, ker niso mogli vzdržati, čemu jim ne povedo, zakaj so bili premeščeni ali kaznovani."

Na osnovi gornjih ugotovitev je preiskovalna komisija prišla do zaključkov, da so Ranković, Stefanović, Lukić in Savić delovali v dveh smereh: 1. da v Srbiji spodbujajo in podpirajo nacionalistične in birokratske odpore proti sedanjemu družbeno-gospodarskemu sistemu ter proti politiki Zveze komunistov do raznih narodnosti; 2. da povečajo pritisk na vodstvo in kadre v republiki ter s tem okrepijo svoj položaj v boju za oblast v okviru Jugoslavije.

Ko so ugotovili, da postajajo družbene razmere v državi neugodne za njihove namene, so sklenili, da je treba hitreje delati. Bližala se je namreč pomlad, ko se po zakonu mora izvršiti rotacija kadrov. Zato so imeli za potrebno, da bolj učinkovito vplivajo na bodoči premik kadrov in na politična stališča, ki jih bo vodstvo Srbije zavzelo v jugoslovanskih razmerah. Z drugimi besedami: hoteli so pohiteti z ustvarjanjem razmer, ugodnih za prevzem oblasti najprej v Srbiji in nato v vsej državi.

Kot razvidno so glavni očitki Rankovićevi skupini zloraba oblasti, upiranje novi gospodarski reformi ter nacionalistično delovanje. Slednje se je zlasti izvajalo na Kosovem in v Metohiji, kjer so se zelo oddahnili po brionskem plenumu. Takšne razmere je namreč tamkaj ustvarila varnostna služba.

Mihajlov bil obsojen dejansko že 9. avgusta

CLEVELAND, O. — Časopisje je poročalo, da je bil znani Titov nasprotnik Mihajlov obsojen v Zadru pretekli teden, torej koncem septembra. To je napačno, takrat je bil obsojen samo formalno, resnično je bil pa obsojen že 9. avgusta. Takrat se je namreč zgodilo tole: Zadrska podružnica znane Titove komunistične organizacije Socijalistične Zveze delovnega ljudstva je za 9. avgusta zvečer sklicala sestanek z edino točko na dnevnem redu: Mihajlov. Sestanka so se udeležili titovski agitatorji, dalje profesorji filozofske fakultete, ki so morali priti, in še nekaj tujih dopisnikov. Obravnavali so "hudobna dela" Mihajlova in njegovih somišljenikov in sklenili resolucijo, ki je imela kratko povedano sledečo vsebino:

Mihajlov je vreden vse obsodbe, ker je s svojim umazanim delom očrnil in omadeževal rdeči Zader. Treba ga je zato kaznovati, preprečiti njegovo delo in ga pregnati iz Zadra. Nad Mihajlovim se škandalizira ves Zader, ki je med vojno toliko trpel za komunistično stvar in noče imeti opravka s človekom, ki se je prodal tujcem, seje sovraštvo med jugoslovanskimi narodi in rovari proti bratstvu in edinstvu. Zadnja točka resolucije je najzanimivejša; se glasi: "S temi sklepi podružnice je treba seznaniti javno tožilstvo v Zadru in zahtevati, da čim preje sproži postopek."

Tako se je tudi zgodilo. Javni tožilec je ubogal, sodnija tudi, kar vse je potrdila formalno sodna obravnava koncem septembra. Sedaj ima besedo še prizivno sodišče v Zagrebu. Radovedni smo, ali se bo to tudi pokorilo zahtevi zadrskih tovarišev.

Svet pa lahko še naprej verjame v Titov liberalizem in premišljuje o njem.

Naši vojaki v Vietnamu dobili vojaško televizijsko mrežo

WASHINGTON, D.C. — Pentagon ima v načrtu postaviti v Saigonu večjo televizijsko postajo, zunaj na deželi pa še 7 premičnih, ki bi bile za rabo četam, kjerkoli se nahajajo. Prva je bila postavljena na nekem hribu blizu mesta Quinhon v srednjem delu Južnega Vietnama. Vsa postaja je na kamijonih. Največji med njimi lahko prevaža 11 ton televizijske opreme. Ima tudi svoj lasten stolp za oddajanje. Posadka oddajne postaje šteje 12 mož, ki živijo v improviziranih bunkerjih.

Računajo, da bo prva postaja lahko služila kakim 25,000 vojakom. Že pred montiranjem je bilo prodano nad 1,000 televizijskih aparatov. Postaja bo oddajala 56 ur na teden, za programe bodo pa skrbele naše ABC, CBS in NBC televizijske mreže. Ogrodje postaje je stalo okoli $200,000. Postaja ima seveda tudi lastno prenosno elektrarno. Vojaško je pa dobro zavarovana, kajti komunisti bodo poskušali na vse načine, da jo uničijo ali vsaj poškodujejo.

Castrova komunistična stranka se stara

HAVANA, Kuba. — Vsaka stranka se stara, zakaj se ne bi tudi kubanska komunistična? To je kar odkrito priznal organizacijski tajnik stranke tovariš Hart v svojem govoru v Santiago de Cuba. Razodel je poslušalcem, da so strankini člani postali leni, zanikrni, da jim delo ne diši. Kadar je treba o čem odločati, nimajo poguma, da bi to storili; ustrašijo se hitro vsake težave, ne poznajo nobene pobude, se premalo brigajo za vodstvena dela v pisarnah itd.

Vse to je pripovedoval že Castro sam, toda Hart se je spustil v pripovedovanje podrobnosti o težavah, ki jih ima pri organiziranju stranke. Seveda je skušal zvaliti odgovornost tudi na razmere v mednarodnem komunizmu, odnosno na spor med Moskvo in Peipingom, kar je deloma res, kajti radi tega spora ne more Castro izigravati Moskve in Peipinga, kar je nekdaj prav rad delal.

— Jeklarne rabijo okoli 28 raznih surovin.

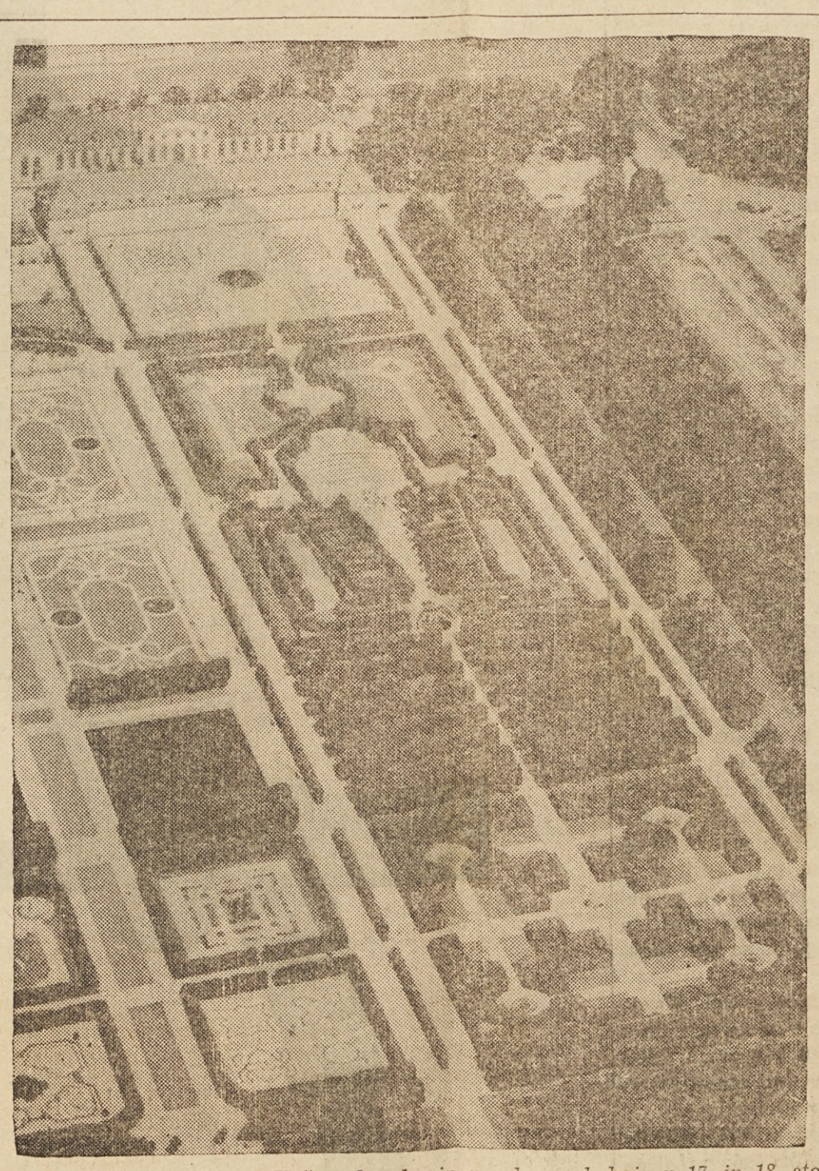

IZ STARIH ČASOV — V času baroka in posebno rokokoja v 17. in 18. stoletju, so bili v veliki modi umetno urejeni vrtovi, znani so bili posebno vrtovi francoskih kraljev v njihovem letnem bivališču v Versaillesu. Po tem vzoru so jih ustvarjali in urejali tudi na Nemškem. Na sliki vidimo posnetek takega vrta v Hanoverju v Nemčiji.

Ženske dobijo delo

Wanted
COOK from 1 P.M. to 8 P.M.
Apply in person
SORN'S RESTAURANT
6036 St. Clair Ave.
EN 1-5214
(x)

MALI OGLASI

V najem
Popravljalnica čevljev, popolnoma opremljena, na 1175 E. 173 St. Kličite KE 1-1098 med 4. in 6. uro. —(186)

V najem
5-sobno opremljeno stanovanje na 1140 E. 60 St. zgoraj, cena $75.00. Vprašajte na 7509 Star Ave. ali kličite 881-7185.
(188)

Hiša naprodaj
V bližini cerkve Marije Vnebovzete, zelo čista in v dobrem stanju. Ima 4 spalnice. Cena zmerna. Kličite 752-2414.
(x)

V najem
4-sobno neopremljeno stanovanje s kopalnico, plinski furnez se odda v najem. Vprašajte na 1193 E. 60 St. ali kličite HI 2-2009. (188)

Hiša naprodaj
Popolnoma prenovljena enodružinska hiša je naprodaj v okolici sv. Vida. Kličite 431-4495.
—(188)

Naprodaj
Hiša in 2 akra zemlje na 756 Miner Rd., Mayfield Heights. Lastnik je ven iz mesta, južno od St. Joseph's farm, 3 spalnice, velika kuhinja, klet, priključene garaže. sadna drevesa, lot 100 x 695.
STREKAL REALTY
405 E. 200 St. 481-1100
(186)

V najem
Štirisobno stanovanje s kopalnico, plinski furnez, zgoraj, se odda odraslim. Vprašajte na 1187 E. 61 St. ali kličite 431-7460.
—(27,28,30 sept.)

Na London Rd.
Zidana hiša s 4 spalnicami, polna klet, veliko posebnosti, garaža, zelo čista in v dobrem stanju.
Pri E. 185 St.
Zidana hiša s 3 spalnicami, polna klet, dvojna garaža, v prvovrstnem stanju. Pokličite nas in oglejte si naše nove in rabljene domove. Z veseljem Vam bomo pomagali pri izbiri vašega prihodnjega doma.
UPSON REALTY
RE 1-1070 499 E. 260 St.
(189)

Hiša naprodaj
Dvodružinska zidana hiša, prvič naprodaj, na Shawnee Ave., med E. 185 in E. 200 St. 5 let stara, garaže. v prvovrstnem stanju. Se mora prodati; v srednjih 30h.
KEENER REALTY
401 E. 200 St. 481-1226
(190)

V najem
5-sobno stanovanje s kopalnico, zgoraj. Vprašajte na 1274 Norwood Rd. ali kličite 391-6523.
—(188)

Soba v najem
Opremljena soba s souporabo kuhinje se odda zaposlenemu moškemu na 1153 E. 61 St. telefon EN 1-1933.
—(26,28 sept)

Naprodaj
Preša in mlin za stiskanje grozdja, v dobrem stanju, po nizki ceni. Kličite IV 1-0806 ob večerih. (28,30 sep)

Help Wanted Male & Female

AUTOMATED CAFETERIA HOSTS OR HOSTESSES
permanent positions available in East side area. Hours 8:30 AM to 1 PM. Must be reliable, with good references.
For appointment call 662-8400 Ext. 39
THE CHARLES CORP.
19701 So. Miles Ave.
an equal opportunity employer
(188)

Moški dobijo delo

MACHINISTS
THE CLEVELAND PNEUMATIC Tool Co.
3784 E. 78 St. 341-1700
A Subsidiary of
PNEUMO-DYNAMICS Corp.
MACHINISTS
TO WORK ON
AERO SPACE
MISSILE and
Aircraft Components
KELLER - HYDROTEL
Contouring and profiling Machines
HORIZONTAL BORING MILLS
TURRET LATHES
GAP TURRET LATHES
ENGINE LATHES
MILLING MACHINES
RADIAL DRILLS
NUMERICAL CONTROLLED MACHINES
DOBRA PLAČA OD URE IN DRUGE UGODNOSTI
Predstavite se osebno
od 8.15 dop. do 5. pop.
ali kličite
341-1700
za čas sestanka
An Equal Opportunity Employer
(186)

TRYGVE GULBRANSSEN

DEDIŠČINA GOZDA

Vdihaval je omotočni vonj predpomladi in snega. Zdaj bo moral resno misliti na to, da izpolni svoje namene. Odpeljati se mora v mesto k svojemu odvetniku. Že jutri bo storil to.

V človeški duši so skrivnosti, o katerih ne vedo niti najbližji.

Adelajda je imela občutek, da počiva nekaj v Dagovi duši in da je tisto globlje od vsega, kar je poznala. Pred očmi je imela ključ do teh skrivnosti, ali ni ga videla.

Dag je bil eden izmed najbolj molčečih ljudi na svetu, in nihče ni vedel, kaj si je mislil o svojih opazovanjih. Takrat na Skarfjellu se je trdo nasmehnil, ko je oče rekel: "Lakomnost ljudi, ki so se v življenju prerili naprej, dela drugim življenje težko."

Zaradi očeta ni hotel govoriti o tem z Adelajdo, toda nekoč bo moral tako ali drugače izraziti svoj življenjski nazor, — in sicer z dejanjem, še predno ga bo utegnil zajeti z besedami.

Dag je zaprl vrata in šel k vratom, ki so vodila v vežo; toda sredi poti je obstal. Sence so mu bile že osivele, bil je blizu petdesetih, pa še vedno tako vzravnan in močan kot v mladih letih — bil je po duši in telesu otrok gozda.

9

Ljudje so prihiteli z vseh strani. Voda je bila odnesla most. Najhuje pa je bilo, da je neki deček ostal na njem. Skupina otrok se je igrala na trhlem mostu, kajti otroci hočejo vedno biti tam, kjer je kaj zanimivega. Čez most že dolgo niso več vozili in pametni ljudje so pravili že vnaprej, da ga bo, ker je že ves preperel, odnesel prvi pomladanski led. Prav zaradi tega pa so se najbrže otroci natepli nanj. Saj most je stal, odkar žive, in bo pač stal še en dan. In tako se je zgodilo.

Ko se je most zrušil, so se vsi rešili na breg, samo mali Iver Tjernbraten, ki je vedno zamudil pravi trenutek, je padel z mostom vred. Zdaj se je z vso silo oklepal poledenelega srednjega opornika in ni mogel ne naprej in ne nazaj. Pod njim je drvela narasla reka in ledene ploskve so se s treskom razbijale ob ostankih mostu in se prerivale skoznje. Za mostom je tvorila reka brzico, ki je pritegovala led, in še stoječi oporniki in viseči ostanki mostu so se pozibavali in vsak hip se je zdelo, da jih bo odnesla voda.

zbirali ljudje in z grozo strmeli na mlado življenje, ki ga bo pogoltnila globina. Kajti mali na stebru je bil izgubljen. Na ostanke mostu, ki so še stali, ni mogel nihče več stopiti, s čolnom pa se tudi ni mogel skozi ledene plošče preriti do njega. Z vseh strani so drvele semkaj ženske, možje in otroci, toda vsi so lahko le gledali in poslušali šumenje reke in srce trgajoče vpitje ubogega otroka, lahko so videli, kako so ledene plošče odnašale opornik za opornikom. Nebo je bilo mračno, po njem so se podili oblaki in prihajal je večer.

Tedaj je z juga po cesti privozil mož. Gotovo je opazil skupino ljudi pri odtrganem mostu, kajti pridržal je konja.

Vsi so videli, kdo je bil. Nekaj na pol doraslih dečkov je steklo k cesti, da bi mu poročali o tem, kar se je bilo zgodilo.

Dag Bjorndal je bil na poti iz mesta proti domu. Komaj je zaslišal poročilo zasoplih dečkov, ko je že krenil s konjem proti mostu. Ob njegovem prihodu so vsi nekam laže zadihali. Ne radi tega, ker bi tu še lahko kdo pomagal. Toda kjer je bil kak Bjorndalec brez moči, tam so bili drugi brez odgovornosti. Dag je ustavil voz tam, kjer se je pot strmo spuščala po pobočju in pogledal kaj je, ne da bi izstopil. Vsi so strmeli vanj in pričakovali, da bo odkimal z glavo. Ali on je pogledal le po reki navzgor in navzdol in se popraskal po glavi.

Deček na mostnem oporniku je bil najbrže nekaj hipov omamljen, kajti že nekaj časa ni dal glasu od sebe; zdaj pa je spet pričel kričati tako glasno, da je vse pretreslo do mozga.

Dag je zapeljal konja s poti h gornjemu robu pobožja. Najbrže je hotel imeti boljši razgled. Ljudem, ki so bili na drugem bregu, sta se zdela konj in mož v saneh, ki sta se temno odražala od večernega neba, kot pošastna prikazen, ki je vzbudila v njih slutnjo, da se bo zgodilo nekaj, kar je izven razuma.

Ljudje, ki so stali na tem bregu, so prihiteli k Dagu. Obstali so v primerni razdalji, vendar dovolj blizu, da so videli njegov močno sklonjeni obraz, njegov pogled, ki je mirno motril reko in roke, ki so se rahlo poigravale z vajetmi. Tudi te ljudi je obšel občutek, da se bo zgodilo nekaj nezaslišanega. Videli so, kako je njegov pogled obvisel na nečem daleč gori v reki in kako je sledil temu, kar se je vedno bolj bližalo. V glavah prisotnih so strašile pripovedke o skoraj nedoumni, blazni predrznosti Bjorndalcev. Nihče pa ni vedel povedati, da bi se bil kdo tu v gozdu upal v blazni naglici zapeljati čez drveče ledene grude v hipu, ko so se te strnile, in nihče ni slutil, da je Dag čakal na prav tako priložnost. Bila je prava blaznost, da je hotel storiti to prav tu, kjer je bila reka tako široka in je bilo trhlo tramovje mostu edina opora pred srkajočo brzico. Dag je vse to videl, ali...

Žena, ki je doslej stala čisto spodaj na mostu, se je zdaj pridružila ostalim. Obraz si je zakrivala s predpasnikom, glasno je jokala in se skozi množico prerila k Dagu. "O Bog, kaj ni nobene rešitve?" je vzdihovala.

Dagov pogled je sledil veliki ledeni plošči, ki jo je voda zanašala proti mostu in ki se je ustavila med oporniki. Za njo so prihajale manjše in se prav tako ustavile pri njej in razbitinah mostu. Te so pokale in se nagibale, reka pod mostom je šumela, toda po njej je prohajalo vedno več ledenih plošč in druga za drugo so se tam kopičile.

Otrok je spet pričel glasno jokati, zdaj je v njegovem glasu zazvenela neznosna groza. Mati pa je Dagu vedno znova zastavljala isto vprašanje.

Tudi Dagova otroka sta bila nekoč tako velika kakor malček tam spodaj, in zelo ju je ljubil.

Na obeh bregovih reke so se S pogledom uprtim v reko je rekel tiho, kakor bi odgovarjal tožbi matere: "Torej, v božjem imenu!"

S temi besedami je popustil vajeti in po konju je švignil bič. Spustil se je po pobočju navzdol, da se je kadil sneg in nato zavozil na led na reki; kopita so zadela led in vodo, ki je pred konjem brizgnila visoko — z eno nogo v vodi, s tremi nad njo, tako je v blazni vožnji divjal čez reko. Dag se je sklonil iz sani na desno, iztegnil roko in prijel fantka in... potem.. potem — so razbitine popustile. Vse, konja in sani, led in opornike je odnesla voda in vse je izginilo v penah...

Nihče pozneje ni vedel povedati, če so vse to resnično videli, toda videli so vsi.

Dolgo je trajalo, predno se je kdo zganil, končno pa so se le premaknili, drug za drugim; v večernem mraku se je napotil ob reki navzdol siv sprevod.

(Dalje prihodnjič)

CHICAGO, ILL.

MALE HELP

SPRAY HELPERS
Men needed for sanding & patching in spray dept. Also exp. all around man to work on trade show exhibits
Call 286-7500
(187)

BINDERY MAN EXPERIENCED
Folding and Cutting. Vacations, Benefits, and Top Pay.
ADVANCE-Evanston UN 4-3313
(186)

PRESSER — Experienced
Prefer all around man. Good wages.
N. W. Suburb. 537-9780.
(186)

FEMALE HELP

CHILD CARE—MATURE WOMAN
Live in. Own room. Pleasant home. 2 children. One school age. N.W. Call 889-6068 or 453-7603.
(186)

COMPANION — COOK
Interested in doing housework and cooking. Day off. Make a home with invalid woman wanted. Bensenville vic. CL 5-2986.
(187)

HOUSEWORK
Light cooking. Stay or go. Care for 3 child. 2 in school. South Side. References. 374-4458
(187)

CHICAGO, ILL.

MALE OR FEMALE HELP

PRESSER — FINISHER
Full time. Male or Female. Steady Work. Good salary. 627-4081
(187)

BUSINESS OPPORTUNITY

BARBER SHOP FOR SALE
La Grange Park
Priced to Sell.
352-4804
(186)

REAL ESTATE FOR SALE

BY OWNER-FOR SALE OR RENT
4½ rm. brk. residence. Full bsmt. Garage. Lovely residential area. JOHN KIMEL, 7114 So. Kedzie. Call Sat. or Sun. A.M. PR 8-1637
(187)

MALE HELP

SECURE YOUR FUTURE
DON'T DELAY - APPLY TODAY!

- GENERAL FACTORY
- FORK LIFT OPERATOR

Full Time — 6 Day Week
Many Company Benefits — Ages Open
Apply in person to
MR. LEUTHOLD

American Cyanamid - Fiat Dept.
9301 W. Belmont Ave. Franklin Park, Ill.
(187)

FEMALE HELP

EXECUTIVE SECRETARY
FOR LOOP MANAGEMENT CONSULTANT
CONSULTANT FIRM NEEDS MULTI-LINGUAL EXECUTIVE SECRETARY
FLUENT IN GERMAN AND EITHER ITALIAN OR FRENCH
Must have speed of 60 words per minute on electric typewriter, good shorthand, a highly responsible and interesting position for the experienced woman.
MANY BENEFITS — PROFIT SHARING — PAID VACATION
EXCELLENT STARTING SALARY — FOR APPOINTMENT
CALL MR. VIHANENK, ST 2-2868
(186)

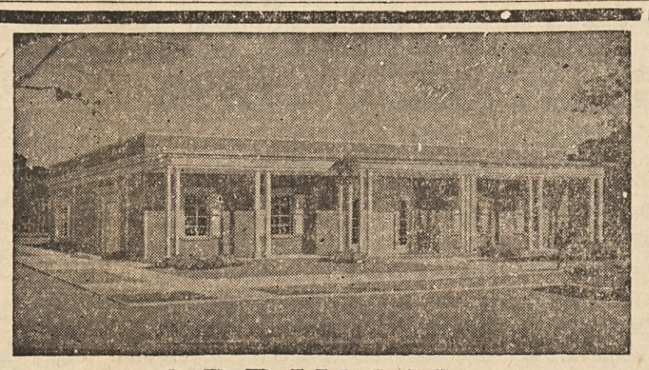

GRDINOVA POGREBNA ZAVODA

17002 Lake Shore Blvd. KEnmore 1-6300
1053 East 62nd Street HEnderson 1-2088
Grdina trgovina s pohištvom — 15301 Waterloo Road KEnmore 1-1235
GRDINA — Funeral Directors — Furniture Dealers

Oglašujte v naših malih oglasih

- ČE PRODAJATE ali kupujete rabljeno pohištvo,
- ČE IŠČETE ali oddajate stanovanje,
- ČE POTREBUJETE delovno moč,
- ČE IŠČETE zaposlitev,
- ČE PRODAJATE ali kupujete nepremičnine —

dajte mali oglas v
AMERIŠKO DOMOVINO!
Pokličite HE 1-0628.

K S K J

AMERIŠKA SLOVENSKA KATOLIŠKA JEDNOTA
(K. S. K. J.)

nudi ljubeznivo bratsko pomoč svojim članom in članicam, vdovam in sirotam v slučaju bolezni, nesreče ali smrti.

AMERIŠKA SLOVENSKA KATOLIŠKA JEDNOTA
sprejema moške in ženske od 16. do 60. leta; otroke pa takoj po rojstvu.

- izdaja najmodernejše vrste zavarovalnin za odrasle in za mladino:
- od $500.00 do $15,000.00 posmrtnine
- za onemoglost, poškodbe in operacije do vsote $600.00
- za odrasle člane bolniško podporo po $1.00 ali $2.00 na dan;
- članom posodi denar po 5% obresti za nakup doma.

K.S.K.J. je najstarejša slovenska podporna organizacija v Averiki.

Premoženje $16,300,000.00
Članov - 45,000 ..... Certifikatov - 47,500
Veljavna zavarovalnina ... $39,700,000.00
Solventnost - 118.99%

Za seznam in pojasnila o tajniku ali tajnici v vaši okolici izpolnite izrezek in pošljite na glavni urad K.S.K.J.

AMERICAN SLOVENIAN CATHOLIC UNION (K. S. K. J.)
351-353 No. Chicago St.
Joliet, Illinois 60431

Radi bi več pojasnila o K.S.K.J. ter ime in naslov tajnika(ice) v naši okolici.

IME .....
NASLOV .....
MESTO .....
DRŽAVA ..... CODE .....

Stroški vaše elektrike prinašajo boljšo izobrazbo kakim 400,000 otrokom

Dandanes je potrebnih kakih $500 za preskrbo otroka v javni šoli samo za osnovne letne stroške. Važen del teh stroškov je plačanih od The Illuminating Company "šolskih davkov", ki so tudi del vašega električnega računa.

Približno 26 centov od vsakega dolarja, ki ga Vi plačate The Illuminating Company, gre za federalne, državne in krajevne davke. Lansko leto je to zneslo preko $40 milijonov... od katerih je ostalo $13 milijonov prav v Clevelandu, v Severovzhodnem Ohiu. Od tega zneska je šlo kakih $8 milijonov od The Illuminating Company plačanega davka direktno za javne šole v okrajih in naselbinah, ki jih mi oskrbujemo.

Zato, ko plačate The Illuminating Company Vaš račun za elektriko, pomagate mladim ljudem do izobrazbe.

In to zato, ker je The Illuminating Company investicijsko-lastujoča, davkoplačevalna družba, rastoča v našem svobodno gospodarskem sistemu v korist vseh, ki žive tu — na najboljšem kraju v vsej deželi.

The ILLUMINATING Company
An Investor-owned Company Serving The Best Location in the Nation